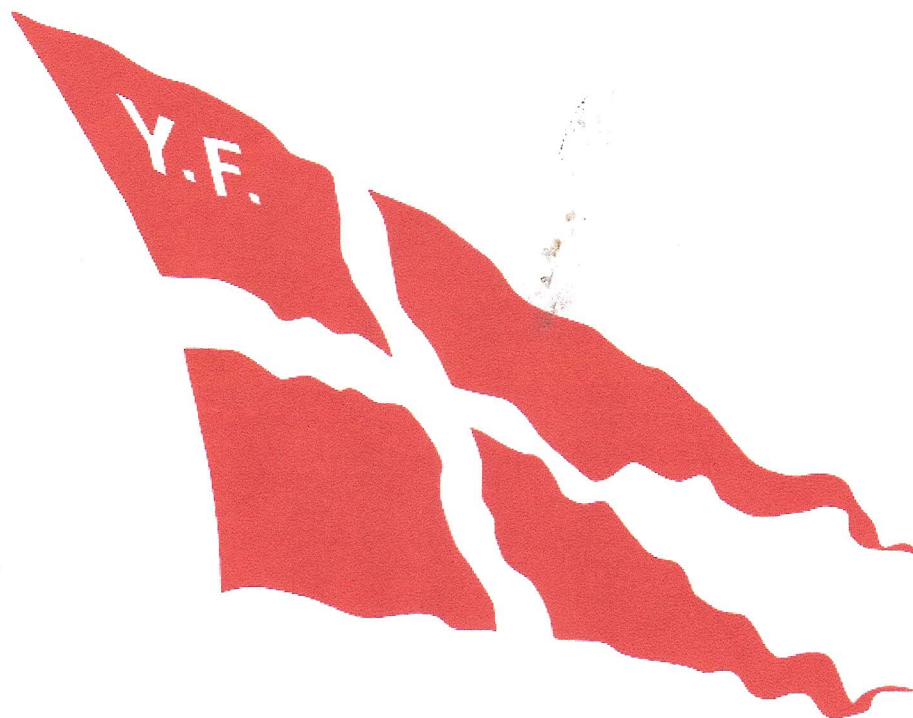

Sådan bør man bruge

DANNEBROG TIL SØS

samt diverse andre flagreglementer.

**DANSK SEJLUNION's
Flagreglement**

Sådan bør man bruge

DANNEBROG TIL SØS

2. udgave 1998

Gennemgået af Danmarks-Samfundet

© Dansk Sejlunion

Tryk:

Oplag: 4000

Mekanisk, fotografisk eller anden
gengivelse af dette materiale eller
dele heraf er forbudt uden tilladelse
fra Dansk Sejlunion.

Dansk Sejlunion
Idrættens Hus
2605 Brøndby
Tlf. 43 26 21 82
Fax 43 26 21 91

INDHOLDSFORTEGNELSE

INDLEDNING	4
DANNEBROG TIL SØS	5
FLAGET OG DETS BRUG.....	5
SÆRLIGE YACHTFLAG.....	6
FLAGETIKETTE, FLAGFØRING.....	7
FLAGETS STØRRELSE.....	7
FLAGNING I HAVN, TIL ANKERS ELLER UNDER BUGSERING.....	7
FLAGNING UNDER SEJL.....	7
FLAGNING UNDER SEJLADS MED MOTOR ELLER RONING.....	8
FLAGTID.....	8
HILSEN TIL SØS OG TIL ANKERS.....	9
FLAGNING MED TOPFLAG.....	9
SØRGEFLAGNING.....	10
HØFLIGHEDSFLAG	10
TOLDFLAG	10
KLUBSTANDEREN	11
STANDERETIKETTE.....	11
HVOR OG HVORNÅR SÆTTES STANDEREN.....	11
ANDRE STANDERE.....	12
SALINGSFLAGET.....	12
EJERFLAG.....	13
SIGNALFLAG	13
FLAG OVER TOPPEN (TOPPENE) - FESTLIG FLAGNING.....	13
SIGNALFLAG I NØDSITUATIONER.....	14
FLAGNING PÅ LAND	16
SPØRGSMÅL VEDR. BRUGEN AF DANNEBROG TIL SØS	17
1. HVORNÅR HEJSES OG NEDHALES DANNEBROG TIL SØS?.....	17
2. HVEM MÅ ANVENDE YACHTFLAGET PÅ LYSTBÅDE?.....	17
3. HVILKE FLAG BØR FØRES?.....	17
4. MÅ YACHTFLAGET FØRES NAJET TIL HÆKSTAGET PÅ EN SEJLBÅD?.....	18
5. MÅ EN DANSK STATSBOGGER UNDER LÆNGERE OPHOLD I UDLANDET FØRE YACHTFLAG PÅ EN BÅD INDKØBT I PÅGÆLDENDE LAND?.....	18
6. HVIS EN BÅD INDREGISTRERES OG FORSIKRES I UDLANDET, KAN MAN DA SOM DANSK STATSBOGGER SEJLE MED DANNEBROG SOM STUTFLAG?.....	18
7. MÅ EN UDENLANDSK STATSBOGGER MED BOPÆL I DANMARK FØRE DANSK NATIONALFLAG?.....	18
8. HVILKE NATIONALITETSFLAG MÅ EN CHARTERBÅD FØRE?.....	18
9. HVORNÅR ER SEJLADSEN ERHVERVSMÆSSIG?.....	19

INDLEDNING

Vi flager meget i Danmark både i den almindelige hverdag og ved højtidelige lejligheder, såvel på land som til vands. Formålet med denne publikation er at yde vejledning til enhver sejler, som ønsker at bruge Dannebrog til søs på rette måde.

Splitflaget er hovedsagelig forbeholdt Kongehuset samt statens myndigheder og institutioner. I tidens løb har en del større institutioner, virksomheder m.v. af privat karakter fået særlig tilladelse til at benytte splitflag.

Danske sejlere har opnået den store ære at kunne sejle lystsejlads med tilladelse til at anvende orlogsflaget som Yachtflag, og derfor medfølger naturligt en forpligtelse til at flage på en værdig og pietetsfuld måde, således at denne erhvervede ret kan bevares for danske sejlere, som iøvrigt er de eneste sejlere, der generelt har tilladelse til at anvende en nations splitflag.

Danskere kan lide at være uformelle, hvilket er en del af vores livsstil, men direkte formløshed går meget dårligt sammen med brugen af vort nationale symbol.

Der er ikke til dato vedtaget en speciel "flaglov", men brugen af Dannebrog er baseret på gamle "forordninger" og enkelte "cirkulærer". Disse forordninger giver mulighed for fortolkninger af de forskellige spørgsmål, der opstår, når landets samlende symbol indgår i dagliglivets vidt forskellige foreteelser under lige så forskellige vilkår.

Hovedindholdet af denne publikation tager udgangspunkt i Danmarks-Samfundets generelle vejledninger om fanen eller flagets anvendelse, som følger råd og vejledning fra Justitsministeriet, Skibsregistret og Søværnet. De endelige formuleringer er afstemt mellem Danmarks-Samfundet og Dansk Sejlunion, som lystsejlernes repræsentant. De gengivne bestemmelser og svar tager derfor udgangspunkt i respekten for flaget og almindelige etiske synspunkter.

"Danmarks-Samfundet" blev stiftet i 1908 med det formål at styrke det nationale sammenhold. Arbejdet er fra starten sket på et upolitisk grundlag, og det var naturligt at dette blev omkring det nationale symbol *Dannebrog*. Danmarks-Samfundet varetager blandt andet flagets interesser gennem udgivelse af publikationer herom og ved besvarelse af de spørgsmål, der indløber, når der rejses tvivl om flagets rette anvendelse.

Danmarks-Samfundet har venligst givet tilladelse til, at der i denne publikation er direkte gengivelser fra organisationen, ligesom organisationen har gennemgået publikationens tekster.

Dansk Sejlunion og klubberne har en særlig interesse i, at den danske sejler anvender Dannebrog til søs - i form af Yachtflaget - med respekt og udviser interesse i at føre flaget så korrekt som muligt.

Dansk Sejlunion håber at nærværende publikation vil være til gavn og glæde for klubber og sejlere. Eventuelle spørgsmål og kommentarer er naturligvis altid velkomne.

God fornøjelse og god sejlads,
DANSK SEJLUNION

Dan Ibsen
generalsekretær

DANNEBROG TIL SØS

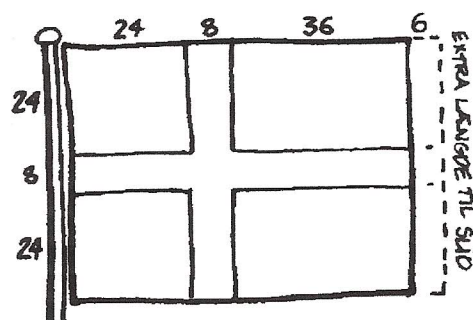
Flaget og dets brug

Vort nationalflag "Dannebrog" er et af de ældste flag i verden. Sagnet om "Dannebrog", der faldt ned fra himlen i slaget ved Lyndanisse i Estland den 15. juni 1219, giver vort flag et ekstra glans af historie og arv. Tilmed findes der kun yderligere 4 flag i hele verden, der også har et officielt navn.

Flagets historie er yderligere beskrevet senere i et særskilt afsnit.

Flaget er det nationale symbol. Det er symbolet på landet og dets folk, og må som sådan æres og agtes, hvilket i daglig tale vil sige, at man ikke kan flage, som man selv vil; Man må følge bestemte regler, som er gengivet i det følgende.

Efter forholdene kan danske statsborgere føre følgende nationalflag på deres lystfartøjer:

Nationalflaget, som også benævnes stutflaget, koffardiflaget eller handelsflaget. Flagets udseende er givet i en forordning fra den 11. juni 1748 om handelsskibenes flag: Flaget er rødt (farve 185 u) med hvidt kors uden split; Dets proportioner er angivet på tegningen herover. Dette flag kan føres af alle danske lystfartøjer uden særlig tilladelse.

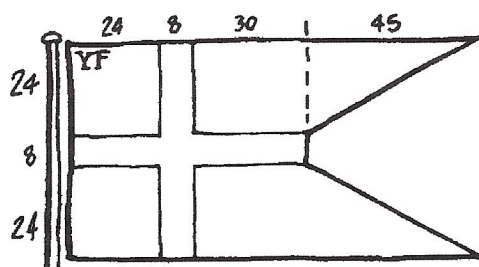
Enhver, der anskaffer sig flag, må sikre sig, at proportionerne er rigtige. Bredden på det hvide kors danner basis for størrelsen på de røde felter. Felterne nærmest stangen er kvadratiske med sider der er 3 gange korsets bredde og de lange felter er rektangulære, hvor langsiderne er $1\frac{1}{2}$ gang stangfeltets længde.

Disse mål overholdes for

faneduge, men for flag, der udsættes for hårdt vejr, tilægges ca. $\frac{3}{4}$ korsbredde i totallængden til reparation ved ombøjning og ny søm, når flaget flosser.

Dannebrog som stutflag må ikke forsynes med tekst, logo eller lignende. Der må heller ikke i reklamer eller andre afbildninger af Dannebrog afviges fra de angivne mål eller f.eks. skrives på flaget.

Yachtflaget - er det danske orlogsflag med bogstaverne YF i guld i det øverste kvadrat. Farven er dybrød (farve 193 u) - kaldet orlogsrød i modsætning til alm. Dannebrogsrød - med hvidt kors.

Dette yachtflag kan ifølge statsministeriets bekendtgørelse af 11. oktober 1957 om benyttelse af yachtflag føres på sådanne, af herboende danske tilhørende, dæksbåde (halvdæksbåde), som udelukkende er bestemt til lystfart. Tilladelsen til benyttelse af yachtflaget bortfalder, hvis fartøjet måtte blive anvendt til fragtfart, passagerfart eller nogen anden art af erhvervsforetagende.

Yachtflaget må ifølge Justitsministeriet (1979) ikke benyttes på land.

Ovennævnte betyder på godt dansk, at udlejningsfartøjer skal føre almindeligt nationalflag, også benævnt stutflag, koffar-

diflag eller handelsflag, uanset om det er danske statsborgere eller udlændinge som sejler i fartøjet, i følge de danske regler om flagning, og udlændinge må således ikke føre deres eget lands flag.

Særlige Yachtflag

Forskellige kongelige resolutioner fra 1873-1899 giver visse sejl- og roklubber tilladelse til at føre særlige kendetegn i flagets øverste kvadrat.

Den "allerhøjeste Resolution af 15de Avgust 1865" siger:

"Tilladelse til at føre Lystfartøjsflaget, der bestaar i det danske Orlogsflag med Bogstaverne YF i Guld i den øverste firkant nærmest stangen, gives på Andragende derom af Marineministeriet, dog kun for Dæksfartøjer. Andragendet, der forsynes med Stempel til Taxt 65 Øre, maa være bilagt med det pågældende Fartøjs Maalebrev eller Nationalitets og Registrerings Certifikat. Yachtflaget medfører ingensomhelst begunstigelse for Skibet med Hensyn til Havne- og Skibsafgifter. Tilladelsen til at føre Yachtflaget, der kun gjælder til Fartøjet skifter ejer, og som skal findes om bord og forevises paa vedkommende Autoritets forlangende, er

fortabt, naar Fartøjet ikke længere benyttes til Lystsejlads."

M.h.t. Kongelig Dansk Yachtklubs tilladelse til at føre 3 stjerner i guld i øverste kvadrant er den givet i Marineministeriets bekendtgørelse af 3.3.1873 om Dansk Forenings for Lystsejlads (senere K.D.Y.)'s Yachtflag.

I 1957 bortfaldt pligten til at søge tilladelse til at føre Yachtflag.

Flagetikette, flagføring

National- eller Yachtflag føres efter samme regler. Flaget er landets symbol og skal derfor altid behandles på en værdig og pietetsfuld måde:

1. Når flaget hejses, bør det sættes tæt ved flagknap eller blok
2. Når det hejses, kippes eller nedhales, må det ikke røre vandet eller dækket
3. Flaget bør altid være helt og rent; Man bør aldrig hejse et iturevet, snavset eller falmet flag
4. Hejsning og nedhaling af flaget skal foregå i et vær-

dig tempo

Man skal være opmærksom på, at det hedder at hejse og nedhale flaget (hale ned), mens "at stryge flaget" er et gammelt udtryk for at overgive sig !

Et EF-flag kan ikke benyttes i stedet for et nationalflag eller et Yachtflag.

Flagets størrelse

Flagets størrelse er afhængig af fartøjets størrelse, rigning, dets hastighed, vindstyrken i hårdt vejr (stormflag) samt flagspillets længde agter.

Det rigtige størrelsesforhold er derfor umuligt at angive, men med hensyn til flagspillets længde agter anbefales det, at hækflaget synligt kan bevæge sig op og ned til brug ved kipning eller sørgeflagning.

En gammel tommelfingerregel siger, at hækflaget bør have en sådan størrelse, at det lige holdes klar af vandet.

Flagning i havn, til ankers eller under bugsering

Flaget føres fra et flagspil agter.

Flagning under sejl

Flaget *kan* altid føres fra et flag-

